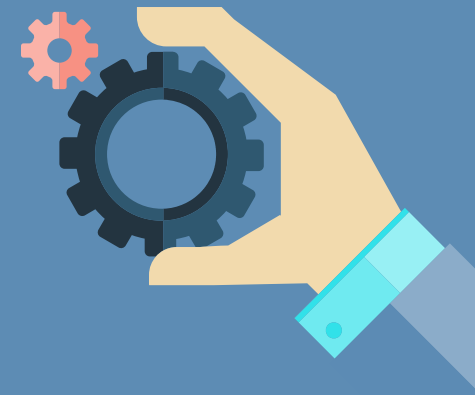

Leader yritystuet EU:n maaseuturahoituskaudella 2023–2027

4.12.2024

Leader Ravakka
Heidi Jaakkola

Leader ryhmät Varsinais-Suomessa

- Kaupunkien keskusta-alueet Salo, Turku, Raisio, Kaarina ja Naantali ulkopuolella
- Tukikelpoinen alue jakautuu harvaan asuttuun maaseutuun, ydinmaaseutuun ja kaupungin läheiseen maaseutuun
- Vaikutus investointitukiprosenttiin
- Tietty tukimuodot saatavilla vain harvaan asutulla ja ydinmaaseudulla

Leader yritysrahoituksen kohderyhmät

- Tukikelpoisella maaseutualueella toimivat mikroyritykset, myös maatilat silloin kun ei tueta maatalouden alkutuotantoa
- Investointien osalta maksimissaan 5 htv työllistävät
- Uudet yrittäjät, toimivat yritykset, päätoimiset yrittäjät, osa-aikaiset yrittäjät
- Tahto kasvaa ja kehittyä, taloudelliset ja henkilöstöresurssit hankkeen läpivientiin, riittävät markkinat
- Ei voida tukea kilpailun vääristymistä paikallisilla markkinoilla
- Lisäksi ryhmäkohtaisia alueellisia linjauksia

Luotsi-ohjelman rahoitus ja painopisteet

Julkinen kokonaisrahoitus 4 831 700 euroa
Hankerahoitus 3 847 000 euroa eli 770 000 per vuosi

Jokaisen Leader-hankkeen on toteutettava jotain Luotsi-ohjelman neljästä painopisteestä.

**Älykkäästi
yhdessä**

1 154 100 €

**Elinvoimaa
elinkeinoista**

1 154 100 €

**Mahdolli-
suuksia
matkailusta**

384 700 €

**Virkistävää
vapaa-aikaa**

1 154 100 €

EU 43%	2 077 631
Valtio 37 %	1 787 729
Kunnat 20 %	966 340
Kokonaisrahoitus	4 831 700

Leader –yrittystuet 2023 -2027:

- Maatalouden kokeilutuki 2 500 – 7 500 €
- Yritystoiminnan kokeilu 2 500 €
- Yritystoiminnan suunnittelu 1 000 €
- Yritystoiminnan kehittämisen valmistelu 2 000 €
- Kehittämisavustus 3 000 €
- Omistajanvaihdoksen suunnittelu 2500 - 5 000 €*
- Osa-aikaisen yritystoiminnan käynnistäminen 5 000 €
- Kokoaikaisen yritystoiminnan käynnistäminen 7 500 €
- Investointituki 20 – 30 % (*kustannukset 5 000 -100 000 €, ELY > 100 000 €*)
- Tuki uusiutuvan energian investointeihin 30 %*

* *Vain harvaan asuttu ja ydinmaaseutu*

Käynnistysavustukset maaseutuyrityksille

- **Maatalouden kokeilutuki 2 500 – 7 500 €**
 - uuden tuotteen, toimintatavan tai –mallin kokeiluun (uusia kasveja, viljelymenetelmiä, myyntikanavia, kumppanuusmaatalous)
 - asiantuntija- tai neuvontapalvelut (mm. sparraus, tuotekehitys, tutkimukset)
 - kokeilussa käytettävät aineet ja tarvikkeet
 - kone-, tila- tai maa-alan vuokra
 - suunnitelma toteutuksesta
 - Vakioitu kertakorvaus, maksu raportoituja toimia vastaan

Käynnistysavustukset maaseutuyrityksille

- Yrittämisen kokeilu 2 500 € (ilman y-tunnusta, max 4 kk, työttömyysturvan kanssa yhteensopiva)
 - uuden liiketoiminnan kehittämiseen
 - asiantuntija- tai neuvontapalvelut (mm. sparraus, tuotekehitys, tutkimukset)
 - kokeilussa käytettävät aineet ja tarvikkeet, kone- tai tilavuokrat, tietojärjestelmät jne.
 - suunnitelma toteutuksesta
 - Vakioitu kertakorvaus, maksu raportoituja toimia vastaan

Käynnistysavustukset maaseutuyrityksille

- **Tuki omistajanvaihdokseen 2500 € tai 5 000 €**
 - ostettavan yrityksen sijaittava harvaan asutulla tai ydinmaaseudulla
 - asiantuntija- tai neuvontapalvelut omistajan vaihdoksen suunnitteluun
 - voidaan myöntää samalle hakijalle max 5000 € kaudella 2023-2027
 - yrityskaupan ei välttämättä tarvitse toteutua hankeaikana
 - tuki myönnetään omistajanvaihdokseen liittyviin asiantuntijapalveluihin, mm. yrityksen hinnan määrittäminen, yrityskauppa-neuvottelut, rahoituksen suunnittelu, verotukseen liittyvät asiat, kauppakirjojen valmistelu
 - suunnitelma toteutuksesta
 - vakioitu kertakorvaus, maksu raportoituja toimia vastaan

Käynnistysavustukset maaseutuyrityksille

- Osa-aikaisen yrityksen käynnistysavustus 5 000 € (aloittava yritys, y-tunnus oltava)
 - Tavoite 10 000 € liikevaihto vuodessa, työaika 10-35 h viikossa
 - esim. sesonkiluontoiseen yritystoimintaan, y-tunnus oltava
 - asiantuntija- tai neuvontapalvelut (mm. sparraus, tuotekehitys, tutkimukset)
 - yritystoiminnan alussa käytettävät aineet ja tarvikkeet, kone- tai tilavuokrat, pienhankinnat, tietojärjestelmät jne.
 - suunnitelma toteutuksesta
 - vakioitu kertakorvaus, maksu raportoituja toimia vastaan

Käynnistysavustukset maaseutuyrityksille

- **Kokoaikaisen yrityksen käynnistysavustus 7 500 € (starttirahan kanssa mahdollinen)**
 - tavoite 15 000 € liikevaihto vuodessa, y-tunnus ja YEL-vakuutus oltava
 - asiantuntija- tai neuvontapalvelut (mm. sparraus, tuotekehitys, tutkimukset)
 - yritystoiminnan alussa käytettävät aineet ja tarvikkeet, kone- tai tilavuokrat, pienhankinnat, tietojärjestelmät jne.
 - suunnitelma toteutuksesta
 - vakioitu kertakorvaus, maksu raportoituja toimia vastaan

Kehittämisyhteistyöt maaseutuyrityksille

- Yritystoiminnan suunnittelu 1 000 € (ilman y-tunnusta)
 - Lähtötilanteen ja edellytysten selvittely, liikeidean sparraus
 - 1-2 päivää asiantuntijapalveluita, viitekustannus 900 € /päivä

- Kehittämistoimenpiteen valmistelu 2 000 € (alkava tai toimiva yritys)
 - Liiketoimintasuunnitelman laatimisen sparraus, käynnistys- tai investointituen hakemisen valmistelu
 - 2-3 päivää asiantuntijapalveluita, viitekustannus 900 € /päivä

Kehittämisyavustukset maaseutuyrityksille

- Yritystoiminnan kehittäminen 3 000 € (yritystoimintaa vähintään yksi täysi tilikausi)
 - vakiintuneen liiketoiminnan kehittämiseen / laajentamiseen, Ei yrityksen normaaliin toimintaan.
 - asiantuntija- tai neuvontapalvelut (mm. sparraus, tuotekehitys, tutkimukset)
 - kehitettävään toimintoon liittyvät aineet ja tarvikkeet, matkat ja vuokrat.
 - voidaan myöntää samalla hakijalle kolme kertaa tukikaudella 2023-2027
 - vakioitu kertakorvaus, maksu raportoituja toimia vastaan

Yritysten investoinnit (max 5 htv Leader [myös osa-aikaiset], muut ELY)

- **Investointituki 20-40 % (maaseututyypistä riippuen)**
 - **rakennusten hankinta ja rakentaminen (maapohjan arvo <10%)**
 - **uudet ja käytetyt koneet, laitteet, välineet ja muu käyttöomaisuus**
 - **aineettomat investoinnit, kuten ohjelmistot, patentit, valmistusoikeudet**
 - **tuen määrä min 1 000€, 5 000 – 100 000 € kokonaiskustannukset**

- **Investoinnit uusiutuvan energian käyttöönottoon tai lisäämiseen harvaan asutulla ja ydinmaaseudulla 30 % (Leader)**

Mihin tukia voi käyttää? (1/4)

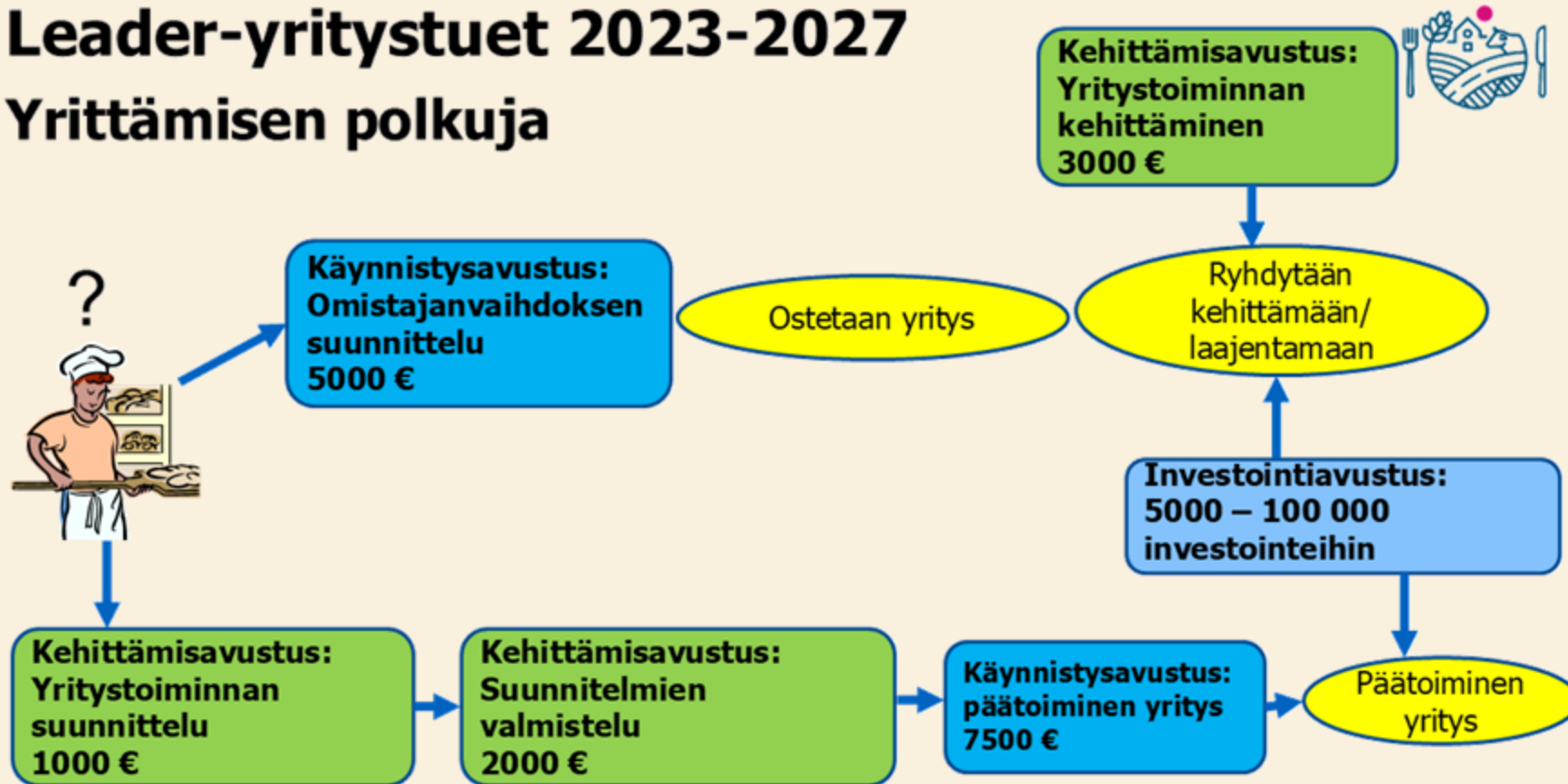
Leader-yritystuet 2023-2027 Yrittämisen polkuja

RTM 11/2022

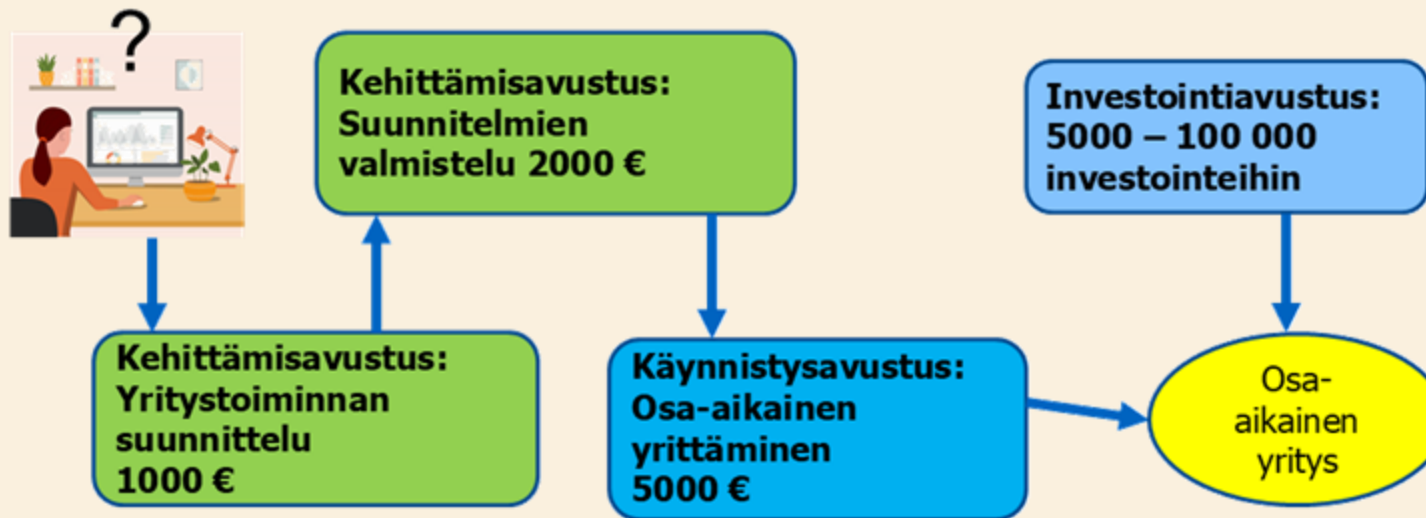
Mihin tukia voi käyttää? (2/4)

Leader-yritystuet 2023-2027 Yrittämisen polkuja

Mihin tukia voi käyttää? (3/4)

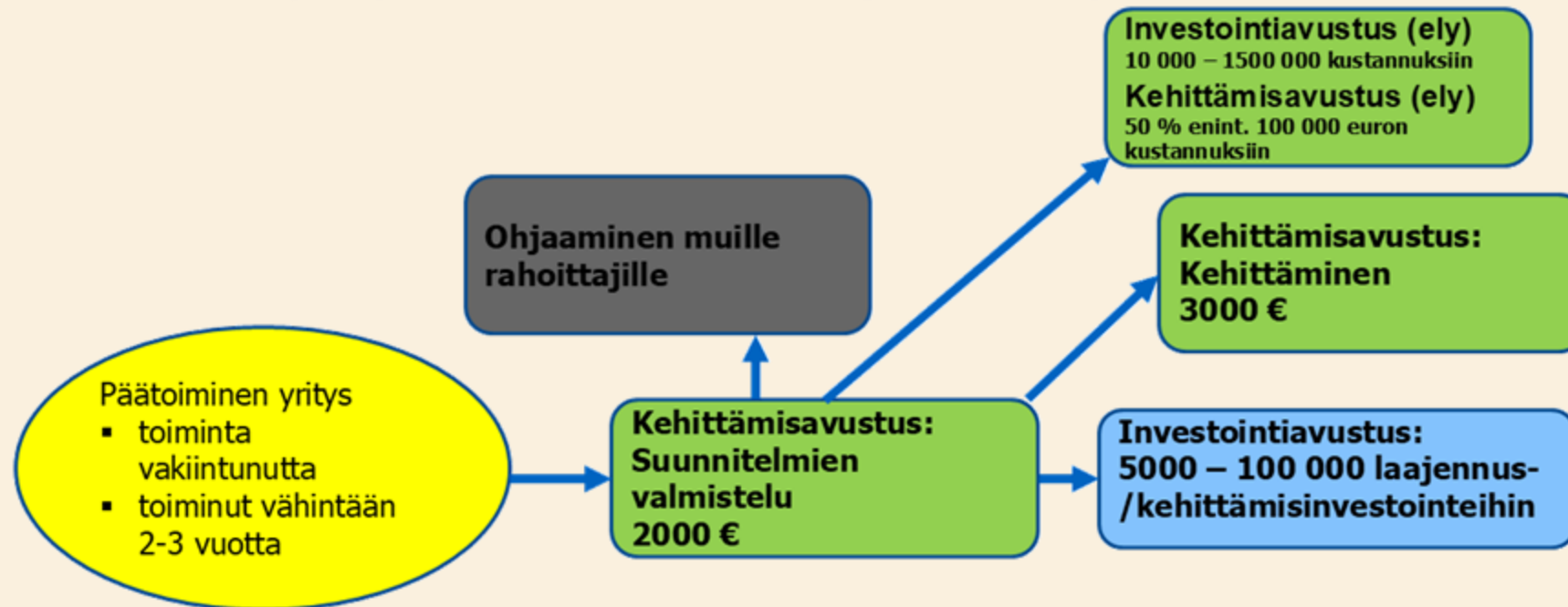
Leader-yritystuet 2023-2027 Yrittämisen polkuja

Mihin tukia voi käyttää? (4/4)

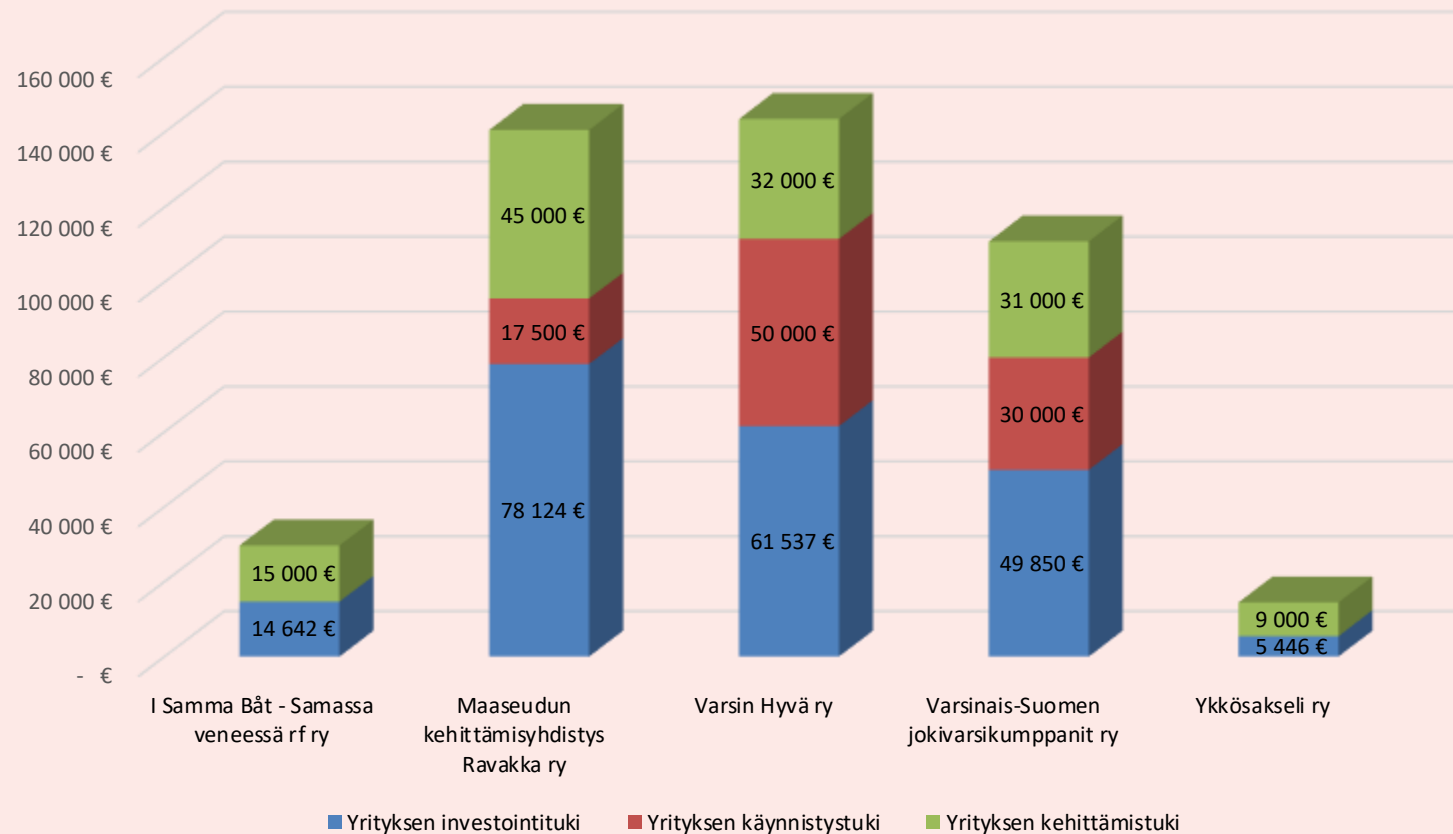
Leader-yritystuet 2023-2027

Toimivan yrityksen kehittäminen ja/tai laajentaminen

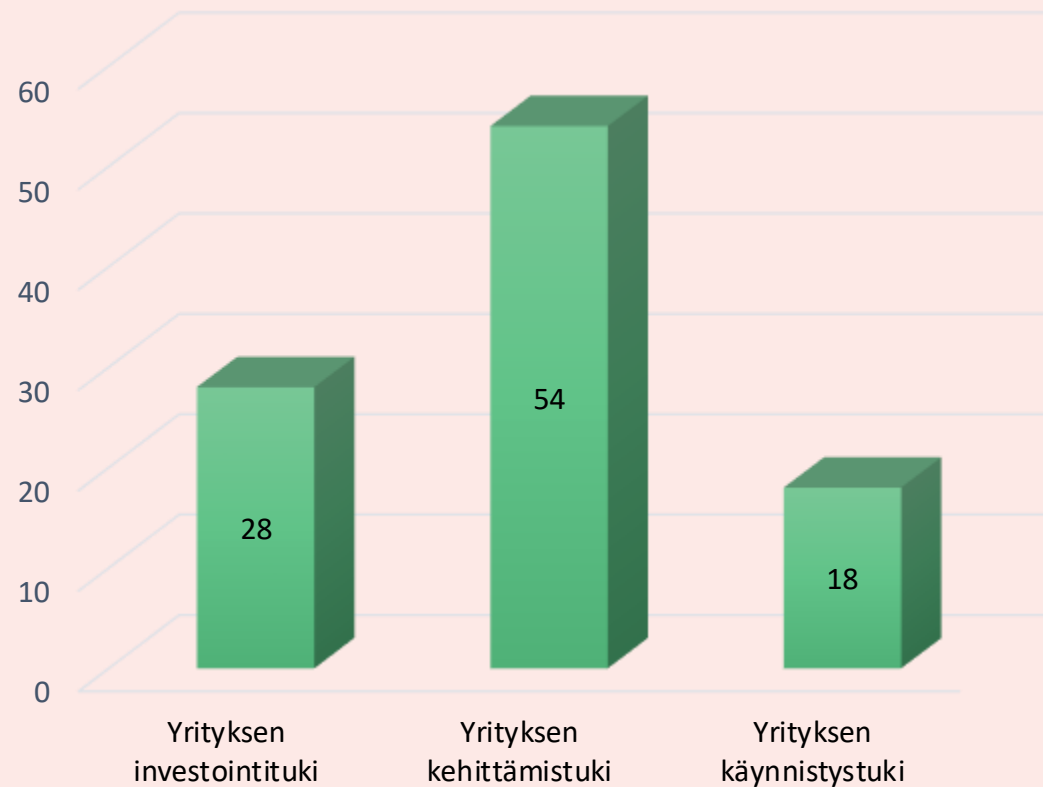

Myönnettyt Leader yritystuet 4.11.2024 mennessä

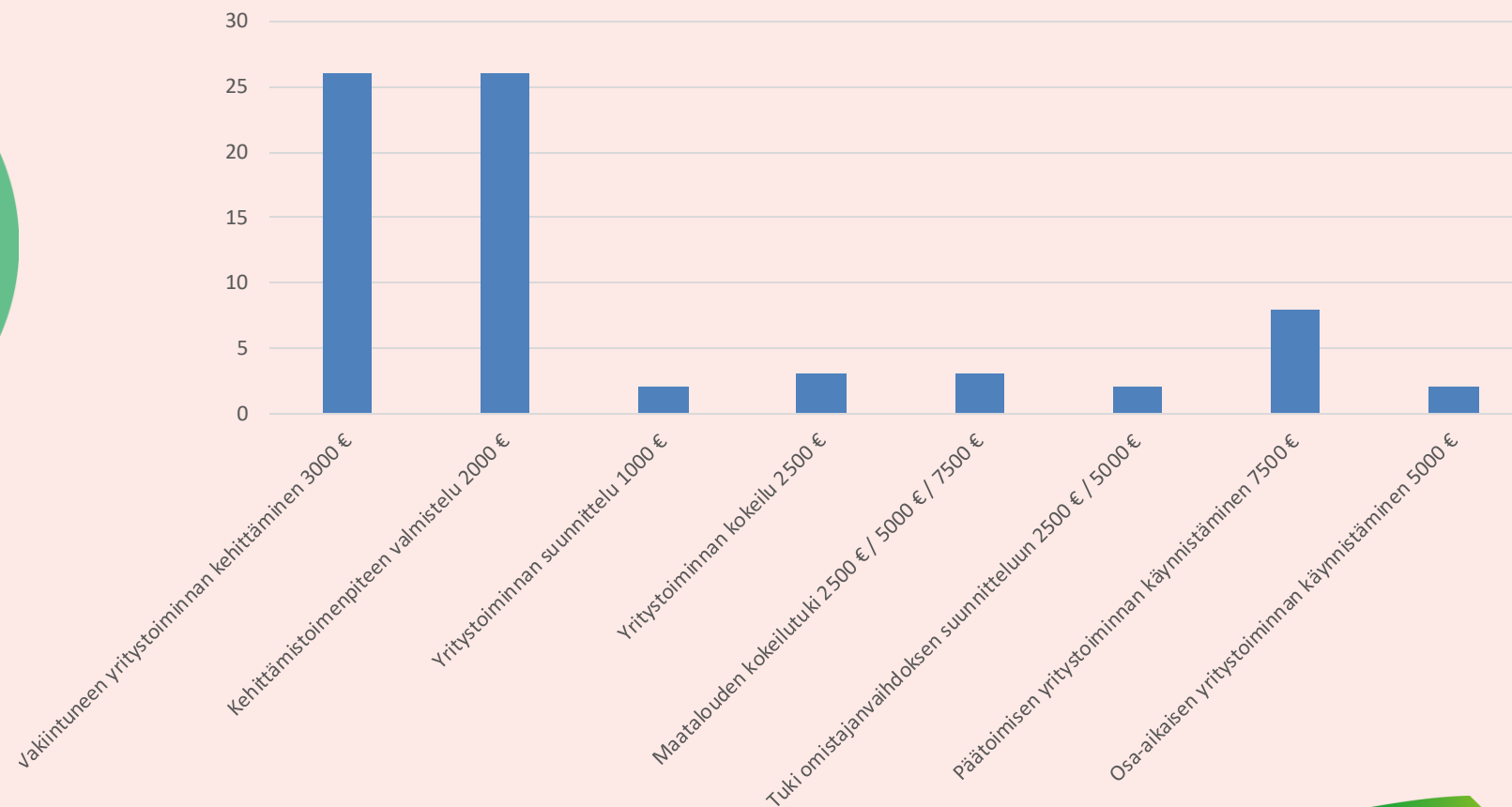
Leader-ryhmittäin, tuen määrä euroa

Myönnetyt Leader yritystuet 4.11.2024 mennessä, yhteensä tukilajeittain kpl ja euroa

Leader-ryhmistä myönnetyt kehittämis- ja käynnistystuet jakautuminen kpl

Vaikuttavuuden seuranta

- 2023 alkaneen rahoituskauden hankkeista vielä vähän vaikuttavuustietoa, tulokset raportoidaan maksuhakuvaiheessa, hankehakuvaiheessa asetetaan tavoitteet.
- Seurattavia tietoja hanketyypistä riippuen
 - uudet palvelut ja tuotteet
 - liikevaihdon kehitys
 - työpaikkojen määrän kehitys
 - ympäristöön ja ilmastoon vaikuttavat toimet
 - uusiutuvan energian käyttö
 - hakijan oma arvio siitä minkälainen vaikutus tuella on toimenpiteen toteutumiseen (nopeammin, laadukkaammin, edellytys toteutukselle)

Lisätietoa: ruokavirasto.fi & maaseutu.fi

Ihmisten kokoisille ideoille!

Euroopan unionin
osarahoittama

ravakka.fi

**Hanke- ja
yrittäjätasiantuntija
Heidi Jaakkola**
[heidi.jaakkola\(at\)ravakka.fi](mailto:heidi.jaakkola@ravakka.fi)
044 7929004